N.° 1. Donderdag 21 October 1819.

Algemeen

Nederlandsch Nieuws- en Advertentie-Blad.

Dit blad wordt uitgegeven op *Zondag* en *Donderdag*: het zelve bevat:
1.° *Nieuwstijdingen*, betrekkelijk binnen- en buitenlandsche zaken;
2.° *Mengelwerk*: Staat- en Huishoudkunde, Letteren, schoone Kunsten;
3.° *Advertentien* en *Annoncen* van allerlei aard; beknopte opgaven van *koninklijke* en *ministeriele* Besluiten, Decisien, Kennisgevingen en andere Berigten, voor het Algemeen van belang;
Het laatste gedeelte van dit blad wordt tevens *in plano* gedrukt, onder den titel van: ALGEMEEN NEDERLANDSCH ADVERTENTIEBLAD, en voor rekening van den Uitgever in *geheel het Rijk* op publieke plaatsen *aangeplakt* en verder *gratis* gedistribueerd.
Niet op het laatste gedeelte afzonderlijk, maar op *geheel* het NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD *abonneert* men zich bij den Uitgever en zijne hier onder gemelde Correspondenten, tegen 16 stuivers per maand. De betaalbare abonnementen gaan in met 1 November 1819. De nommers die in deze maand October zullen uitkomen, worden *gratis* aan de Geabonneerden afgeleverd.
Voor elke *Advertentie* of *Annonce* wordt betaald 12 stuivers; en, meer dan 3 regels loopende, 4 stuivers per regel.
De *Advertentien* en *Annoncen* worden door de vaste Correspondenten ontvangen en door dezezen den Uitgever, buiten bezwaar der Belanghebbenden, onverwijld overgemaakt.
Het blad wordt uitgegeven ter stede GRAVENHAGE, aan de Nederlandsche Drukkerij, en bij den boekverkooper *Van Weelden* op het Spui, verder bij de navolgende Correspondenten:

AMSTERDAM	— M. Schonenberg en Zoon.
ANTWERPEN	— H. Cosijn, Jz. en [illegible]
ARNHEM	— [illegible]
BREDA	— W. van Bergen en Comp.
BRUSSEL	— Rampelberg, Uitgever van het *Journal de la Belgique* en van de *petites Affiches*.
DELFT	— de Groot.
DEVENTER	— G. Brouwer.
DORDRECHT	— J. de Vos en Comp.
GENT	— G. de Busscher en Zoon, Uitgevers van het *Journal d'Affiches*.
GRONINGEN	— Oomkens.
HAARLEM	— Gotfried Vinnis.
's HERTOGENBOSCH	— Bron en Zoon.
LEIDEN	— Herdingh en Zoon.
[illegible]	— [illegible] Gook.
LEUVEN	— Van de Weijer.
MAASTRICHT	— Nijpels.
MIDDELBURG	— Van Benthem.
NIJMEGEN	— A. ten Hoet.
ROTTERDAM	— J. Immerzeel, Junior.
UTRECHT	— J. de Kruijff.
ZUTPHEN	— W. C. Wansleven.
ZWOLLE	— D. van Stegeren.

Nieuwstijdingen.

Binnen- en Buitenlandsche Zaken.

NEDERLANDEN.

's Hage, den 18.en October.

De *Nederlandsche Staats-Courant* bevat in het nommer van den 16.den dezer, het programma voor de opening der gewoone zitting der Staten-Generaal, welke, ingevolge art. 97 der Grondwet, heden, zijnde de derde Maandag van October, plaats moest hebben. Een berigt van den kamerheer, ceremoniemeester, van den 16den, maakt bekend, dat het programma voor ingetrokken zal gehouden worden. *'s Gravenhaagsche Courant* berigt ons heden, dat het afsterven van H. K. H. de prinses *Louise*, Hertogin douairière van Brunswijk-Lunenburg, zuster des Konings, eene gebeurtenis, plaats gehad hebbende den 13.den, aangekondigd in hetzelfde nommer der Staats-Courant waarin de orde, van den stoet zich bevindt, en onmiddelijk voor den tekst van het programma gesteld, Zijne Majesteit heeft doen besluiten, om gebruik te maken van

de magt, Hoogstdenzelven toegekend bij art. 100 der Grondwet, om de zitting door commissarissen te doen openen.

Werkelijk hebben ook de Minister van Binnenlandsche Zaken, en twee Staatsraden, dezen middag, de zitting in naam des Konings geopend. De Minister heeft gezegd, dat de diepe droefheid van Z. M., aan wien de Dood eene veelgeliefde zuster ontnomen had, den Koning belette om in persoon die mededeelingen te komen doen, welke, bij iedere zitting, tot de liefde, het vertrouwen en de dankbaarheid der Natie hebben bijgedragen.

Vervolgens heeft de Minister de aanspraak voorgelezen, bij welke Z. M. zich voorgesteld had der vergadering op nieuw mededeelingen van dien aard te doen.

De Koning verwittigt ons, dat wij in vrede en goede verstandhouding met de vreemde Mogendheden leven. Niettemin betreurt Z. M. dat de omstandigheden geene vermindering in de uitgaven voor het krijgswezen toelaten, daar onze ligging en onze betrekkingen vorderen, om het voorbeeld van andere Mogendheden ten deze aftewachten.

Z. M. belooft den Vertegenwoordigers des volks, dat het werk der wetboeken des Koninkrijks weldra, bij gedeelten, aan hunne raadplegingen zal worden onderworpen.

Het ontwerp van het tienjarig budget is vervaardigd: nieuwe bezuinigingen zijn aangekondigd; de Provinciale Staten zullen een uitgestrekter beheer over de werken tot den Waterstaat betrekkelijk, bekomen.

De *gewone* staats-inkomsten zijn toereikende bevonden; de *buitengewone* zullen kunnen worden opgevoerd in gelijke evenredigheid met de buitengewone behoeften van het volgende jaar, zonder verhooging der bestaande, noch invoering van nieuwe belastingen; er wordt niet gezegd of de wetten op de Inkomende en Uitgaande Regten en Accijnsen, in het verledene jaar aangenomen, al of niet in stand gehouden zullen worden.

De staat der amortisatiekas zal der vergadering overgelegd worden; de toestand dezer inrigting is zeer voldoende.

Het ontwerp der instructie voor de rekenkamer zal in den loop dezer zitting voorgedragen worden: dit is gewis een voorwerp van de dringendste noodzakelijkheid.

Z. M. vleit zich de medewerking der Staten-Generaal te kunnen erlangen, ten aanzien der vasttestellen bepalingen van binnenlandsch bestuur, op onderwerpen waaromtrent de verpligtingen en voorregten der Nederlanders in alle de gedeelten van het Rijk nog niet gelijk zijn. Alhoewel het Groot-Hertogdom Luxemburg, uit hoofde van deszelfs betrekkingen met het Duitsche verbond, bijzondere pligten natekomen heeft, belooft Z. M. aan de inwoonders dier provincie, dat zij in het plegtig verbond, tusschen de Nederlanders en hunnen Vorst bestaande, den zekeren waarborg vinden en behouden zullen, dat die *pligten* altijd in verband zullen staan met de *voorregten* aan hun bij dat verbond verzekerd. De Koning treedt in geene bijzonderheden waaruit men zoude kunnen opmaken of bij deze zinsnede bepaaldelijk bedoeld wordt de *liberale* maatregel, *eenpariglijk*, gelijk men weet, aangenomen bij de Rijksvergadering te Franfort, den 20sten September laastleden. Deze Rijksvergadering heeft de daarstelling eener speciale commissie te Mentz bevolen voor dewelke te regt gesteld zullen worden *alle* personen die binnen het gebied der verbondene Duitsche Vorsten, van een *misdaad van staat* beschuldigd zullen worden; daar intusschen bij de grondwet der Nederlanden, art. 166 en 167 bevolen is, dat de regterlijke magt alleen geoefend zal worden door regtbanken welke bij of ten gevolg de Grondwet worden ingesteld, en dat niemand tegen zijnen wil kan worden afgetrokken van den regter, dien de wet hem toekent. Dezelfde staatsmannen hebben, op last van hunne wederzijdsche meesters, in hunne wijsheid, ook besloten de onbepaalde vrijheid der drukpers afteschaffen en de censuur in te voeren voor alle werken onder de 20 vellen druks, waarin men de regten der volken zoude willen verdedigen en de heiligheid van het maatschappelijk verbond staande houden; terwijl alweder onze Grondwet, art. 227, zegt: dat de drukpers een doelmatig middel tot uitbreiding van verlichting zijnde, en de verlichting waarschijnlijk haar nut hebbende, *elk* zich van dat middel bedienen kan, om zijne gedachten mede te deelen, op welk onderwerp ook, zelfs in eene enkelde bladzijde, ja zelfs te Luxemburg, zonder eenig voorafgaande verlof daartoe noodig te hebben, behoudens alleen de wettelijke verantwoordelijkheid van den schrijver, *of* van den drukker, *of* van den uitgever, *of* van den verspreider, alles in de orde door dit artikel daargesteld. Indien het Zijne Majesteit behaagd had in Hoogstdeszelfs aanspraak eenige stellige en duidelijke opheldering omtrent dit gewigtig punt te geven, zoo als men hoopt daarmede eerlang begunstigd te zullen worden, dan zoudent die troostrijke woorden, van den troon nedergedaald, niet weinig bijgedragen hebben ter opwekking van 's volks liefde, vertrouwen en dankbaarheid.

De Koning eindigt met zich geluk te wenschen wegens den overvloedigen oogst, den voortgang van den landbouw en de levendigheid der fabrieken en openbare werken. In dit opzigt acht Zijne Majesteit dat wij de andere volken niets te benijden, noch eenige reden hebben om ons te beklagen. Vaart en handel op de kolonien nemen steeds toe. De Koning, doordrongen van het gevoel zijner pligten, zal met kalmte en vastheid het voetspoor blijven bewandelen, hetwelk hij zich heeft voorgesteld.

Mengelwerk.

JOOST VAN DEN VONDEL was, buiten tegenspraak, een der krachtigste, zinrijkste en geestigste Dichters die ooit op den Nederlandschen zangberg blonken. Zijne, in kwarto gedrukte werken, worden schaars en duur. Eene nieuwe uitgave derzelve is inderdaad eene behoefte geworden; te meer, om dat men thans ook bij de Zuidelijke Provincien eenige vraag naar onze klassieke Dichters mag te gemoet zien. De heer WESTERMAN, Boekhandelaar te Amsterdam, tracht deze behoefte te vervullen, en den geheelen VONDEL op eene min kostbare wijze algemeen verkrijgbaar te maken, door middel eener door hem geopende, inteekening. Volgens het plan, zal ieder deeltje, van 5 à 600 bladzijden, aan den inteekenaren voor 25 stuivers afgeleverd worden; op papier voor 36 stuivers. Formaat en inrigting zullen in genoeg overeenkomen met de, door on-

zen achtingswaardigen FEITH uitgegeven, werken van J. CATS, en het getal der deelen 18 à 20 beloopen. Wij twijfelen niet, of de uitgever zal de verdiende aanmoediging vinden, tot het volvoeren eener onderneming, die inderdaad vereerend is voor ons Land, vereerend voor de nagedachtenis van den Vorst en Vader der Nederlandsche Dichtkunst.

De Hollandsche Maatschappij van fraaije Kunsten en Wetenschappen gaat onafgebroken voort in hare loffelijke werkzaamheden. Dit wordt buiten alle bedenking gesteld door derzelver Programma's, van tijd tot tijd openbaar gemaakt; en in zoo verre als er desvegens nog twijfel mogt zijn overgeschoten, is ook deze thans opgeheven door de uitgave van het Vierde deel harer werken. Daarin komen vóór *Lofredenen* op CORNELIS PIETERSZOON HOOFT en HERMANUS BOERHAAVE, de eerste door Mr. JAN DE KRUIFF, de laatste door Professor J. L. KESTELOOT; eene *Verhandeling* over het *ware denkbeeld van dichterlijke oorspronkelijkheid*, door Mr. A. SIEWERTSZ. VAN REESEMA, en een *Dichtstuk* op den *Veldslag van Waterloo*, door W. MESCHERT. Deze vier stukken zijn allen met gouden eerepenningen bekroond. Wijders bevat dit deel: 1.° eene *Redevoering* over *de vorming van het eigen karakter der Nederlandsche letterkunde*, mede door Mr. A. SIEWERTSZ. VAN REESEMA en 2.° eenen *Lierzang* op DIRK WILLEMSZ (1569), door M.r FRANÇOIS FRETS. De liefhebbers der Vaderlandsche letteren zullen, voorzeker, zich verlustigen in de schoonheden van verschillenden aard die dit boekdeel bevat. Hetzelve wordt uitgegeven te Leijden, bij D. DU MORTIER EN ZOON; terwijl de *acht* vroeger uitgekomen deelen, de *vijf* eerste onder den titel van: *werken der Bataafsche Maatschappij van Taal- en Dichtkunde*, tot het fonds behooren van den Boekhandelaar J. IMMERZEEL, junior, te Rotterdam.

Advertentien.

W. Condy, *Maitre de Langue Anglaise, a l'honneur de prevenir le public, qu'il est dans l'intention d'ouvrir un cours complet de Langue Anglaise, adapté tant pour les commençans que pour ceux qui désirent de se perfectionner dans cette langue, dont l'utilité et l'agrément sont maintenant généralement reconnus.*

Les personnes qui sont assez avancées pour n'avoir point besoin d'instruction proprement dite, mais qui désirent seulement avoir une occasion d'ajouter la pratique à la théorie, pourront se satisfaire à cet égard, soit par la conversation, soit par la lecture des journaux Anglais et des meilleurs auteurs de cette nation, dont M. Condy se procurera une collection pour l'usage de ses élèves.

Le cours sera ouvert trois fois par semaine jusqu'au 5 avril 1820.

S'adresser, Papestraat. 240.

Openbare en Vrijwillige Verkooping.

Ten overstaan van den notaris *Raman*, residerende te Gend, zal op Vrijdag den 5den November 1819, te drie uren des namiddags, in het Hôtel van Wetten, op de Koornmarkt te Gend voorsz. verkocht worden: eene zeer fraaije HOEVE, bestaande in een hecht en sterk woonhuis voor den hoevenier en arbeiders, schuur, stalling, wagenhuis, oven en ander getimmerte, bevens 77 hectaren, 24 aren, 32 centiares, of 172 Gemeten 80 roeden, aangroud, tuin, bouw- en weiland en dijken, alles aanen elkander, staande en gelegen in de Prins-Willem-Polder bij Oostburg, in de gemeente van Waterland-Kerk, provincie Zeeland, thans gebruikt wordende bij Thomas Ambrosius de Keyser.

Voor de betaling van den koopprijs zullen alle facilitéiten toegestaan worden.

De koopcondition, zijn ter visie der gegadigdens, benevens de plan, ter kanzore van den gemelden notaris *Raman* wonende in de *Onderstraat* als ook bij den ontvanger *Facon*, in de *Geldmunt*, waar inmiddels nadere informatien te bekomen zullen zijn. Brieven *Franco*.

Zegt het voort.

Vente Publique et Volontaire.

Par le ministère du Notaire Raman, *résidant à Gand, Vendredi 5 Novembre 1819, à trois heures de relevée, en l'Hôtel de Rienne, Marché aux Grains, en ladite ville de Gand: d'une très-belle Ferme solidement batie, consistant, en Maison d'habitation pour le Fermier et Ouvriers, Grange, Ecuries, Remises, Four et autres Batimens avec 77 hectares 24 ares 32 centiares ou 172 arpens 82 verges, parmi Manoir, Jardin, Terres labourables, Pâtures et Digues qui en dépendent; sise et située en une seule masse au Polder le Prince Guillaume, près d'Oostburg, en la commune de Waterland-Kerkje, Province de Zélande, présentement exploitée par le sieur* Thomas Ambroise de Keyser.

On accordera toute facilité pour le payement du prix d'achat.

Le cahier des charges est déposé à l'inspection des amateurs en l'étude dudit Notaire Raman, *rue Basse, ainsi que du Receveur* Facon, *rue de la Monnaie à Gand, où l'on peut entretems se procurer des informations. Lettres affranchies.*

Que l'un le dise à l'autre.

Van de pers gekomen bij J. IMMERZEEL, JUNIOR, te Rotterdam, en thans alom verkrijgbaar: *Levensschets van* AUGUST VON KOTZEBUE, geboren te *Weimar* den 3 Mei 1761, vermoord door den Student SAND, te *Manheim* den 23 Maart 1819. Naar het Hoogduitsch. Dit werkje, met het *Portret* van den overledenen, kost *elf stuivers.*

Bij J. IMMERZEEL JUNIOR, te Rotterdam en bij zijne correspondenten zijn thans verkrijgbaar:

1.° YOUNG's *Nachtgedachten*, door A. C. SCHENK, 1ste tot 8ste zang, 3 deelen in nette kartonnen banden. Prijs *f* 10-5:

2.° *Gedichten en Gezangen*, door JAN SCHOUTEN, met muziekplaten. Prijs *f* 2-8:

3.° *De Moederliefde*, in drie zangen, door J. IMMERZEEL, JUNIOR. Prijs *f* 1-16:

Gemelde uitgever verzendt heden:

Nieuwe dichtschakeering, door Mr. W. BILDERDIJK, en vrouwe K. W. BILDERDIJK; 2 deelen compleet. Prijs *f* 6-0:, en heeft ter perse: *Romancen*, *Balladen* en *Legenden*, door H. TOLLENS, Cz., 2e en laatste stuk, dat spoedig, even als het eerste stuk, voor *f* 1-16: alom verkrijgbaar zal zijn.

Van TUCKEIJ's *Aardrijkskunde voor Zeevaart en Koophandel* zijn door den uitgever J. IMMERZEEL, JUNIOR het 2e en 3e deel alom verzonden en verkrijgbaar gesteld. In de maand November aanstaande zullen het 4e en 5e deel volgen. Achter het 5e en laatste deel zal eene lijst geplaatst worden van alle zoodanige *Reis-Land- en Plaatsbeschrijvingen*, die in het Nederduitsch uitgegeven, thans nog verkrijgbaar zijn. De Heeren Boekhandelaren, die dergelijke werken bezitten, worden verzocht daarvan, ten *spoedigsten* en *vrachtvrij*, eene opgave aan den uitgever te doen toekomen, met aanduiding van het *getal* en *formaat der Deelen*, het *jaartal der Uitgave* en *den particulieren Prijs.*

Bij W. VAN BERGEN EN COMP. te Breda, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

BEREDENEERDE ALPHABETISCHE REGISTERS *op de wetten op den opheff van de In- en Uitgaande Regten en Accijnsen*, waaruit men met een opslag van het oog kan zien wat men te verrigten hebbe, om in alles overeenkomstig die wetten te handelen; tot gebruik en gemak, zoo van de Heeren Kooplieden als Ambtenaren, door *O. van Cattenburgh*; opgedragen aan Z. E. den Heere *Staatsraad, Directeur-Generaal* APPELIUS, (Tweede Gedeelte, Eerste Stuk), bevattende de beredeneerde Registers op de Wetten op het Zout en Pekel, Zeep en Potasch enz., op den Turf, op de Steenkolen, op het Last- en Tonnegeld, en op het Buitenlandsch Gedisteleerd; à *f* 2-2-0:

NB. Bovenstaande Registers, zijn ook ieder afzonderlijk te bekomen, als:

De WET op het Zout en Pekel, groot 1 vel *f* 0-2½-0.
——— op de Zeep, Potasch enz. 1¼ vel, *f* 0-3-0.
——— op de Turf, 3½ vel, *f* 0-8½-0.
——— op de Steenkolen, 2½ vel, *f* 0-6-0.
——— op het Last- en Tonnegeld, 13½ vel, *f* 1-7-0.
——— op het Buitenlandsch Gedisteleerd, 1½ vel, *f* 0-4½-0
——— op de Wijn, 3½ vel, *f* 0-9-0.
——— op de Bieren en Azijnen, 6 vel, *f* 0-14-0.
——— op de Meelen, 4½ vel, *f* 0-11-0.
——— op de Suiker, 6½ vel, *f* 0-16-0.
——— op het Buitenlandsch Gedisteleerd, 10½ vel, *f* 1-5-0.

M. DE LYON, *Marchand de Musique, à La Haye, au Spui*, n.° 72, a l'honneur de prévenir le public qu'on trouve chez lui, un grand assortiment de Musique vocale et instrumentale, et qu'il tient aussi un dépôt de papeterie; Plumes d'Allemagne; Pains à cacheter (en gros et en détail); Sable de couleur; Colle à bouche; Cire d'Espagne, rouge, et couleurs parfumées; Encre de Paris de *Guyot* (PETITE VERTU); Cartes de visites; Registres de toutes dimensions; Tarif du Jeu de Boston, Russe; Cartes à jouer, tarottées, à 2 sols le jeu; Lettres de Change, Mandats et Billets à ordre; Cartes pour les danses; Papiers de musique de différentes portées, à 14 sols la main; Papiers-poulets, à vignettes, et papiers pour fêtes ou noces.

NB. On s'abonne à la même adresse, aux Journaux de France et de la Belgique; on peut y envoyer toutes les annonces qu'on voudra faire insérer dans ces journaux.

BERIGT,

wegens eene nieuwe Lees-Bibliotheek.

M. DE LYON, muzijkverkooper in 's Hage, op het Spui, N.° 72, heeft de eer het publiek bekend te maken, dat hij sedert den eersten October eene LEESBIBLIOTHEEK heeft geopend, bestaande in *fransche*, *hollandsche*, *duitsche*, *engelsche* en *italiaansche* en voor het grootste gedeelte *nieuwe* werken, waaronder eene talrijke verzameling van boeken over alle kunsten en wetenschappen en bij de 400 nieuwe romans en reisbeschrijvingen. In de katalogus, welke tegen den 25sten October gereed zal zijn, zal men alle verdere berigten vinden omtrent deze nieuwe onderneming, welke den inwoonders dezer stad en den vreemden het voordeel verschaffen zal, om, behalve een aantal uitgezochte boeken, al de belangrijke [illegible] zonder [illegible] te zijn om dezelve aantekoopen.

Een ieder zal naar verkiezing, voor eene of meer maanden, gelijk ook per deel kunnen inschrijven; blijvende de prijs van het abonnement bepaald op *f* 10:- voor een [illegible] *f* 5:10:- voor 6 maanden; *f* 3:- voor 3 maanden en *f* 1:4:- voor elke maand; alles dadelijk bij de inschrijving te betalen.

NEDERLANDSCHE BOEKHANDEL, Spui N.° 72.

Briefwisseling van eenige regtsgeleerden, (M. *J. D. Meyer*, M. *H. W. Tydeman*, enz.) over de aanstaande Nederlandsche wetgeving.

1.e—5.e Stuk, in 8.° ingenaaid *f* 5:10:—
6.e Stuk . . . . . 1:10:—

De Staatsraad, Directeur-Generaal der In- en Uitgaande Regten en Indirecte Belastingen, brengt bij deze ter kennisse van de Belanghebbenden, dat de schepen, onder de Zweedsche vlag, te rekenen van den eersten November dezes jaars, in de havens van dit Rijk, ten aanzien van het last- of tonnengeld, met Nederlandsche schepen [illegible] en worden gelijk gesteld, en dat wederkeerig, de Nederlandsche schepen in de havens van Zweden, met hetzelfde tijdstip, niet meerder zullen betalen dan gelijk last- of tonnengelds als waaraan aldaar de Zweedsche schepen zelve onderworpen zijn.

's Gravenhage, bij *Nederlandsche Drukkerij*, Spui, Q, n.° 72.